

ПСИХОФІЗІОЛОГІЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Викладач: *Калюжна Юлія Вікторівна, к.е.н., доцент*

Кафедра: *Кафедра управління персоналом і маркетингу. 69063, м. Запоріжжя, просп. Соборний, 74 (V корпус, к. 218-а)*

E-mail: *urim_znu@ukr.net*

Телефон: *(061) 228-76-25*

Інші засоби зв'язку: *електронна пошта kalyuzhnaya.ju@gmail.com*

Освітня програма, рівень вищої освіти		Управління персоналом та економіка праці / бакалавр					
Статус дисципліни		Обов'язкова					
Кредити ECTS	3	Навч. рік	2022-2023 1 семестр	Рік навчання	1	Тижні	14
Кількість годин	90	Кількість змістових модулів¹		4	Лекційні заняття –28 год		Практичні заняття –14 год
Вид контролю		<i>екзамен</i>					
Посилання на курс в Moodle			https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=9964				
Консультації:			вівторок 12:00-12:55 або за попередньою домовленістю				

ОПИС КУРСУ

Мета дисципліни - дати узагальнені знання про основні напрямки психофізіологічних досліджень соціально-трудової сфери в історії психологічної науки і практики, про підходи до досліджень трудових процесів і механізмів регуляції трудової діяльності в різних психологічних напрямках і школах, про точках зору на ці проблеми з боку суміжних наук - економіки і соціології. В курсі розглядаються питання розробки режимів праці і відпочинку, а також дається знайомство з новітніми проблемами охорони і безпеки праці, в тому числі, в екстремальних умовах.

Предмет вивчення навчальної дисципліни: система управління професійною діяльністю, яка формується під впливом функціонування фізіологічних механізмів психічної діяльності та поведінки працівників.

Об'єктом вивчення навчальної дисципліни є фізіологічні механізми психічної діяльності та поведінки людини.

Основні **завдання** вивчення дисципліни «Психофізіологія професійної діяльності»:

- ознайомити здобувачів із системою категорій психофізіології;
- розкрити закономірності функціонування психіки;
- ознайомити здобувачів з основними теоретичними та методологічними особливостями вивчення психофізіологічних функцій та фізіологічних станів людини;
- дати уявлення про наукові школи управління та історію досліджень впливу психофізіологічних факторів на працю;
- позначити прикладний характер психофізіологічного знання у системі психологічних дисциплін;
- дати поняття норми та патології психофізіологічних процесів людини;
- ознайомити здобувачів із сучасними методами дослідження психофізіологічних функцій;

¹ 1 змістовий модуль = 15 годин (0,5 кредита ECTS)

- навчити застосовувати деякі з них на практиці.

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

У разі успішного завершення курсу студент **зможє**:

удосконалити напрями та шляхи можливих практичних застосувань знань про управління людськими ресурсами на індивідуальному рівні і на рівні виробничих організацій

Згідно з ОПП "Управління персоналом і економіка праці" у результаті вивчення дисципліни студенти набувають такі компетентності та програмні результати навчання :

Компетентності	Програмні результати
ЗК12. Навички міжособистісної взаємодії. СК4. Здатність пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати. СК15. Здатність аналізувати структуру, механізм функціонування ринку праці, розробляти заходи з його регулювання, визначати психофізіологічні фактори трудової діяльності, розробляти і реалізовувати кадрову політику в контексті розвитку трудового потенціалу. СК17. Здатність розвивати навички роботи в команді та командного лідерства, використовувати принципи ефективних організаційних та міжособистісних комунікацій, методи управління конфліктами, стимулювання та мотивування до ефективної трудової поведінки працівників	12. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати. 24. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та свідомо на основі етичних принципів, цінувати та поважати культурне різноманіття, індивідуальні відмінності людей. 25. Вміти аналізувати процеси функціонування ринку праці, визначати психофізіологічні фактори трудової діяльності, демонструвати знання щодо здійснення ефективної кадрової політики в контексті розвитку трудового потенціалу. 27. Демонструвати навички командної роботи та лідерства, ефективних організаційних та міжособистісних комунікацій, управління конфліктами, використання методів стимулювання та мотивування до ефективної трудової поведінки працівників.

ОСНОВНІ НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ

1. Бакаленко О.А. Психологія управління: навч. посіб. Харків: ХНУРЕ, 2020. 120 с. URL: https://openarchive.nure.ua/bitstream/document/10731/3/Bakalenko_MP_2020.pdf
2. Лісовенко А.Ф., Бедан В.Б. Психофізіологія: практикум (для самостійної підготовки здобувачів вищої освіти факультету психології, політології та соціології). Одеса: Фенікс, 2021. 75

КОНТРОЛЬНІ ЗАХОДИ

Поточні контрольні заходи:

Поточний контроль передбачає такі теоретичні завдання:

- Усне опитування і обговорення лекції;
- Короткі тести/контрольні роботи за пройденим матеріалом;
- Розв'язання задач.

Поточний контроль передбачає такі практичні завдання:

- Тестові завдання.
- Презентація власних досліджень.

**ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТУ**
Силабус навчальної дисципліни
«Психофізіологія професійної діяльності»

Підсумкові контрольні заходи:

Максимальна оцінка, яку студент може отримати за виконання екзаменаційної роботи, складає 40 балів. Екзаменаційна робота містить чотири теоретичних питання, кожне з яких оцінюється в 10 балів.

Відповіді студента фіксуються письмово і зберігаються на кафедрі.

Результат виконання студентом кожного теоретичного завдання оцінюється так:

10-9 балів	студент має глибокі, міцні, узагальнені, системні знання з предмета, уміння застосувати знання, творчу, навчальну діяльність та має дослідницький характер, самостійно оцінює різноманітні життєві ситуації, явища, факти, виявляє і відстоює особистісну позицію
8-7 балів	студент отримує у випадку, якщо він відповідає не менше ніж на 30 % питання, зокрема знає тільки визначення понять та в загальних рисах може відповісти на поставлене запитання
6-4 бали	знання неповні, поверхневі. Студент відновлює основний навчальний матеріал, але недостатньо осмислено, не вмє самостійно аналізувати, робити висновки. Здатний вирішувати завдання за зразком. Володіє елементарними вміннями навчальної діяльності
3-1 бал	відповідь студента при відтворенні навчального матеріалу елементарна, фрагментарна, обумовлюється початковим уявленням про предмет вивчення
0 балів	студент не відповів на питання або дав неправильну відповідь

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

**ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТУ**
Силабус навчальної дисципліни
«Психофізіологія професійної діяльності»

Контрольний захід		Термін виконання	% від загальної оцінки
Поточний контроль (max 60%)			
Змістовий модуль 1 (розділ 1)	Вид теоретичного завдання (тестування, опитування та ін.)	Тиждень 1	5%
	Вид практичного завдання (вирішення кейсів)	Тиждень 2	5%
Змістовий модуль 2 (розділ 2)	Вид теоретичного завдання (тестування, опитування та ін.)	Тиждень 3	5%
	Вид практичного завдання (вирішення кейсів)	Тиждень 4	5%
Змістовий модуль 3 (розділ 3)	Вид теоретичного завдання (тестування, опитування та ін.)	Тиждень 5	5%
	Вид практичного завдання (вирішення кейсів)	Тиждень 6	5%
Змістовий модуль 4 (розділ 4)	Вид теоретичного завдання (тестування, опитування та ін.)	Тиждень 7	5%
	Вид практичного завдання (вирішення кейсів)	Тиждень 8	5%
Змістовий модуль 5 (розділ 4)	Вид теоретичного завдання (тестування, опитування та ін.)	Тиждень 9	5%
	Вид практичного завдання (вирішення кейсів)	Тиждень 10	5%
Змістовий модуль 6 (розділ 4)	Вид теоретичного завдання (тестування, опитування та ін.)	Тиждень 11-12	5%
	Вид практичного завдання (вирішення кейсів)	Тиждень 13-14	5%
Підсумковий контроль (max 40%)			
Підсумкове теоретичне завдання: тести (на Moodle)		Тиждень 14	10%
Підсумкове практичне завдання: 2 теоретичних питання, 1 задача		Тиждень 14	30%
Разом			100%

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

РОЗКЛАД КУРСУ ЗА ТЕМАМИ І КОНТРОЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Тиждень і вид заняття	Тема заняття	Контрольний захід	Кількість балів
Змістовий модуль 1			
Тиждень 1	Предмет і задачі психофізіології. Історія та сучасність психофізіології.	тестування, опитування по лекції	5
Тиждень 2		вирішення кейсів/реферат	10
Тиждень 3 Практика 1			
Змістовий модуль 2			
Тиждень 4 Практика 3	Психофізіологія уваги та пам'яті. Психофізіологія емоцій. Психофізіологія адаптації персоналу	тестування, опитування по лекції	5
Тиждень 5 Тиждень 6 Практика 4		вирішення кейсів	10
Змістовий модуль 3			
Тиждень 7 Практика 5	Управління трудовою мотивацією. Теорії мотивації	тестування, опитування по лекції	5
Тиждень 8 Тиждень 9 Практика 6		вирішення кейсів	10
Змістовий модуль 4			
Тиждень 10	Школи управління (Школа наукового управління. Школа адміністративного управління. Школа людських відносин. Школа поведінкових наук. Кількісна школа управління. Сучасні підходи в управлінні.)	тестування, опитування по лекції	5
Тиждень 11		вирішення кейсів	10
Тиждень 12			
Практика 7 Тиждень 13			
Тиждень 14	Підсумковий контроль (теоретичний і практичний)	Тест на платформі moodle. Теоретичне опитування	40
			100

ОСНОВНІ ДЖЕРЕЛА

1. Бакаленко О.А. Психологія управління: навч. посіб. Харків: ХНУРЕ, 2020. 120 с. URL: https://openarchive.nure.ua/bitstream/document/10731/3/Bakalenko_MP_2020.pdf
2. Лісовенко А.Ф., Бедан В.Б. Психофізіологія: практикум (для самостійної підготовки здобувачів вищої освіти факультету психології, політології та соціології). Одеса: Фенікс, 2021. 75

ДОДАТКОВІ ДЖЕРЕЛА:

1. Калюжна Ю. В., Захарова К. В. Факторний аналіз формування позитивного соціально-психологічного клімату колективу. *Проблеми системного підходу в економіці*. 2019. №

3 (71). С. 108-112. URL: http://www.psae-jrnl.nau.in.ua/journal/3_71_2_2019_ukr/15.pdf. / Index Copernicus, Google Scholar, CiteFactor, CrossRef, ACADEMIC RESOURCE INDEX Eurasian Scientific Journal Index

2. Калюжна Ю.В. Репка К.Р. Управління внутрішнім та зовнішнім кадровим потенціалом організації. *Інфраструктура ринку*. 2020. №48. С. 131-136. URL: <http://www.market-infr.od.ua/uk/48-2020> (Index Copernicus).

3. Калюжна Ю.В. Захарова К.В. Вплив емоційного інтелекту співробітників на соціально-психологічний клімат колективу. Виклики та перспективи розвитку нової економіки на світовому, державному та регіональному рівнях: зб. матеріалів XV міжнар. наук.-практ. конф. 15 жовтня. Запоріжжя: Видавництво ЗНУ, 2020. С. 194-198.

4. Рапов М. Професійна адаптація та реадaptaція в контексті професійної реалізації особистості в умовах сучасного соціуму. *Psychological journal*. 2019. Т. 5. №. 11. С. 177-190.

5. Базалійська Н. П. Розвиток поведінкової технології управління персоналом промислового підприємства. *Економічний вісник Запорізької державної інженерної академії*. 2018. №. 6. С. 98-105.с.

6. Лісовенко А.Ф., Форманюк Ю.В. Психофізіолого-генетичні та нейропсихологічні основи заздрості. Габітус, Випуск 22. Одеса, 2021

РЕГУЛЯЦІЯ І ПОЛІТИКИ КУРСУ²

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбутись індивідуально (в онлайн формі за погодженням із деканом факультету).

Політика академічної доброчесності

Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Курсові роботи, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті

Під час занять заборонено надсилання текстових повідомлень, прослуховування музики, перевірка електронної пошти, соціальних мереж тощо. Електронні пристрої можна використовувати лише за умови виробничої необхідності в них (за погодженням з викладачем).

Комунікація

Комунікація викладача зі студентами здійснюється з використанням електронної пошти, та системи Moodle.

Політика щодо дедлайнів та перескладання: *Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин.*

² Тут зазначається все, що важливо для курсу: наприклад, умови допуску до лабораторій, реактивів тощо. Викладач сам вирішує, що треба знати студенту для успішного проходження курсу!

ДОДАТОК ДО СИЛАБУСУ ЗНУ – 2022-2023 рр.

ГРАФІК НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ 2022-2023 н. р. http://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/1635.ukr.html

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ. Студенти і викладачі Запорізького національного університету несуть персональну відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності, затверджених **Кодексом академічної доброчесності ЗНУ**: <https://tinyurl.com/ya6yk4ad>. Декларація академічної доброчесності здобувача вищої освіти (додається в обов'язковому порядку до письмових кваліфікаційних робіт, виконаних здобувачем, та засвідчується особистим підписом): <https://tinyurl.com/y6wzlu3>.

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмій (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до *Положення про організацію та методу проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається *Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9pkmmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються *Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/ycds57la>.

НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА. Порядок зарахування результатів навчання, підтверджених сертифікатами, свідоцтвами, іншими документами, здобутими поза основним місцем навчання, регулюється *Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті*: <https://tinyurl.com/y8gbt4xs>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються *Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9yfw9v>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: *Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; *Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога (061)228-15-84 (щоденно з 9 до 21).

ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ. Уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції (Воронков В. В., 1 корп., 29 каб., тел. +38 (061) 289-14-18).

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь-ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ. Наукова бібліотека: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок – п'ятниця з 08.00 до 17.00; субота з 09.00 до 15.00.

ЕЛЕКТРОННЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE): <https://moodle.znu.edu.ua>

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресами:

- для студентів ЗНУ - moodle.znu@gmail.com, Савченко Тетяна Володимирівна
- для студентів Інженерного інституту ЗНУ - alexvasik54@gmail.com, Василенко Олександр Володимирович

У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу.

Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

Центр інтенсивного вивчення іноземних мов: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

Центр німецької мови, партнер Гете-інституту: <https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocnu/nim>

Школа Конфуція (вивчення китайської мови): <http://sites.znu.edu.ua/confucius>